

Kryptering

Någon som avlyssnar krypteringsmetod och meddelande ska inte kunna avkoda det

Sats Fermats lilla sats (variant)

Låt p vara ett primtal, och a ett godtyckligt heltal.
Om $k \equiv 1 \pmod{p-1}$, då är
 $a^k \equiv a \pmod{p}$

Sats Fermats lilla sats++

Låt p, q vara olika primtal, och a ett godtyckligt heltal.
Om $k \equiv 1 \pmod{(p-1)(q-1)}$, då är
 $a^k \equiv a \pmod{pq}$

Kan bevisas med Lagranges sats $(\mathbb{Z}_p^*, \cdot)$, där $a^{p-1} = 1$ i $\mathbb{Z}_p$

Bevis Eftersom $k \equiv 1 \pmod{(p-1)(q-1)}$ så är
 $k \equiv 1 \pmod{p-1}$ & $k \equiv 1 \pmod{q-1}$

Enligt FLS så är
 $a^k \equiv a \pmod{p}$ & $a^k \equiv a \pmod{q}$

Alltså: $p \mid a^k - a$ & $q \mid a^k - a$
Enligt aritmetikens fundamentalsats
så gäller $pq \mid a^k - a$

Alltså $a^k \equiv a \pmod{pq}$ ■

Ex. Modulo $143 = 11 \cdot 13$ gäller det att $a^{121} \equiv a \pmod{143}$
för alla heltal a , eftersom $121 \equiv 1 \pmod{10 \cdot 12}$

RSA-krypto

Parametrar (n, m, e, d)

Vi vill ta emot ett
meddelande bestående
av $a \in \mathbb{N}$

- 1) Välj 2 olika primtal p & q
- 2) Räkna ut $n = pq$ & $m = (p-1)(q-1)$

Vi vill att n ska vara stort nog att $a < n$
(eller så kan a delas upp och skickas i mindre delar)

- 3) Välj en offentlig krypteringsnyckel e : ett tal som är
relativt primt till m (dvs $\gcd(e, m) = 1$).
(t.ex. ett primtal $< m$ som inte delar m)

- 4) Räkna ut dekrypteringsnyckeln d som är den multiplikativa
inversen till e modulo m : dvs d så att $e \cdot d \equiv 1 \pmod{m}$.
Denna finns eftersom $\gcd(e, m) = 1$

Hur räknar vi ut d ?

T.ex. genom att omvandla till en diofantisk ekvation
 $ex + my = 1$

och lösa denna genom Euklides algoritmen "läst baklänges".
ta $d = x$.

5) Offentliggör talen n & e
→ m & d måste hållas hemliga.

6) Be personen som vill skicka $a \in \mathbb{N}$ till oss att skicka talet $b \equiv a^e \pmod{n}$ istället.

7) Vi tar emot b och får tillbaka a genom att beräkna $b^d \equiv (a^e)^d \equiv a^{ed} \equiv a \pmod{n}$ enl. FLS++.

För att räkna ut a från b så måste en veta d , och för att räkna ut d måste en veta n , och för att räkna ut n måste en faktorisera n .

Snabb potensräkning

Via upprepad kvadrering

Ex 4 $7^{81} \pmod{18}$

$$81 = 64 + 16 + 1 \Rightarrow 7^{81} = 7^{64+16+1} = 7^{64} \cdot 7^{16} \cdot 7 \equiv 7 \cdot 7 \cdot 7 \equiv 13 \cdot 7 = 91 \equiv 1 \pmod{18}$$

RSA - exempel i anteckningar på Canvas.

Felkorrigering koder

Exempel med "Robot på Mars" på Canvas

Defⁿ $\{0,1\}^n = \{\text{bit-strängar av längd } n\}$

t.ex. $\{0,1\}^3 = \{000, 001, 010, 011, 100, 101, 110, 111\}$
elementen[↑] kallas ord

En (binär) kod av längd n är en delmängd $\mathcal{C} \subseteq \{0,1\}^n$ "lista över tillåtna ord"
Orden i $\mathcal{C}$ kallas kodord.

Defⁿ För två ord $x, y \in \{0,1\}^n$ definierar vi avståndet $\delta(x, y)$ genom (positioned)
 $\delta(x, y) = \text{antalet bitar där } x \text{ & } y \text{ skiljer sig}$
Hamming-avstånd.

Ex $\delta(1101, 1000) = 2$ $\delta(1010101, 1100100) = 3$

Defⁿ För en kod $\mathcal{C} \subseteq \{0,1\}^n$ skriver vi $\delta = \delta(\mathcal{C})$ för minimidistansen mellan två ord i koden, dvs.

$$\delta(\mathcal{C}) = \min\{\delta(x, y) : x \neq y \in \mathcal{C}\}$$

Potentiellt $\binom{|\mathcal{C}|}{2}$ distanser att beräkna.